

HRVATSKI SABOR

Zastupnik Krešo Beljak

Zagreb, 9. veljače 2022.

Predsjedniku Hrvatskog sabora

Na temelju članka 196. Poslovnika Hrvatskog sabora podnosim **sljedeće amandmane** na:

Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o fondu za financiranje razgradnje i zbrinjavanja radioaktivnog otpada i istrošenoga nuklearnog goriva Nuklearne elektrane Krško, P.Z. br. 178.

Amandman 1

Na članak 5.

Članak 7. stavak 4. mijenja se i glasi:

„U Upravni odbor Vlada Republike Hrvatske imenuje:

- jednog predstavnika središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove financija,
- jednog predstavnika središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove zaštite okoliša,
- jednog predstavnika središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove nuklearne sigurnosti,
- jednog neovisnog stručnjaka iz područja nuklearne energetike,
- zapovjednika postrojbe oružanih snaga RH za nuklearno biološko kemijsku obranu.“

Obrazloženje:

U slučaju nesreće u budućem Centru za zbrinjavanje radioaktivnog otpada vrlo je vjerojatno da će teret hitne intervencije biti dodijeljen oružanim snagama RH odnosno postrojbi za nuklearno biološko kemijsku obranu.

Kako bi intervencija bila brza i učinkovita odnosno uopće moguća nužne su informacije „iz prve ruke“ o Centru za zbrinjavanje radioaktivnog otpada (npr. o rasporedu objekata unutar Centra, načinu slaganju kapsula za radioaktivnim tvarima u objektima, stanju građevinskih objekata, stanju međukatnih konstrukcija u objektima, smjerovima instalacija, rasporedu i stanju podzemnih proturadijacijskih opkopa i sl.).

Naše je mišljenje da je radi javne sigurnosti zdravlja, građana i prirode nužno uključiti predstavnika organizacije koja će u slučaju nesreće vjerojatno biti odgovorna za hitnu intervenciju i saniranje štete tj. zapovjednika postrojbe oružanih snaga RH za nuklearno biološko kemijsku obranu.

Također, sličan Zakon o Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost ne predviđa predstavnika obveznika plaćanja naknade u Upravnom odboru istog, pa tako predlažemo da se Upravni odbor smanji u svrhu postizanja ujednačenost u sličnim propisima i uštede naknade za člana Upravnog odbora, koji nema svrhu.

Amandman 2

Na članak 7.

Članak 9. mijenja se i glasi:

„Sredstva Fonda koriste se za:

- izradu i reviziju Programa razgradnje sukladno članku 10. i 11. Ugovora,
- razgradnju Nuklearne elektrane Krško sukladno Programu razgradnje,
- zbrinjavanje i odlaganje radioaktivnog otpada i istrošenoga nuklearnog goriva iz Nuklearne elektrane Krško sukladno Programu razgradnje,
- opremanje i obuku postrojbe OSRH za nuklearno biološko kemijsku obranu,
- pokriće troškova poslovanja Fonda.“

Obrazloženje

U slučaju moguće nesreće u budućem Centru za zbrinjavanje radioaktivnog otpada vrlo je vjerojatno da će teret hitne intervencije biti dodijeljen oružanim snagama RH slično kao i u slučaju posljednjih potresa.

Kako bi vojska bila u tehničkoj i stručnoj mogućnosti da intervenira i umanju odnosno spriječi štetu po okoliš nužno je nabaviti specijalna interventna vozila koja mogu izdržati jači stupanj radioaktivnost, odijela i obuču koja čuvaju zdravlje vojnika postrojbe u intervenciji, besposadne letjelice i vozila, detekcijske uređaje, uređaje za mjerenje radioaktivnosti, alat i kemijski materijal za umanjenje radioaktivnosti i ostalu specijaliziranu opremu.

Također, potrebna je izobrazba i uvježbavanje postrojbe kako bi prikladno djelovala u kriznoj situaciji.

Stoga predlažemo da se dio novčanih sredstava Fonda koji se troši na: propagandu, letke, radijske i televizijske emisije, kao poslovanje „neimenovanog Društva“ na tržištu kapitala i novca itd., namjenski iskoristi za opremanje i obuku postrojbe za nuklearno biološko kemijsko djelovanje.

U slučaju nesreće u Centra za zbrinjavanje radioaktivnog otpada, Hrvatska si ne može priuštiti zakašnjelo djelovanje, improvizacije te se oslanjati isključivo na osobnu hrabrost i samopožrtvovnost građana i vojnika OSRH.

Amandman 3

Na članak 10.

Članak 18., stavci 4. i 5. mijenjaju se i glase:

(4) „Fond je dužan dva puta godišnje izvještavati do kraja lipnja i prosinca središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove energetike i financije o financijskom poslovanju Fonda.

(5) Iznimno od stavka 4. ovoga članka, Fond je središnjem tijelu državne uprave nadležnom za poslove energetike i financija dužan dostaviti izvješće o financijskom poslovanju Fonda i u drugo vrijeme kada ono to zahtijeva.“

Obrazloženje

Propis nije definirao rokove dostave polugodišnjih financijskih izvješća, a kako je riječ o većem iznosu novčanih sredstava namijenjenih za zbrinjavanje nuklearnog i radioaktivnog materijala potrebno je precizno odrediti rokove dostave polugodišnjih izvješća i uključiti u praćenje financijskih izvješća i središnje državno tijelo za financije.

Amandman 4

Na članak 10.

Članak 18. dopunjuje se stavkom 7. koji glasi:

(7)

„Sredstva Fonda povjerena na upravljanje Društvu iz stavka (2) obvezno osigurati od gubitka materijalne vrijednosti korištenjem instrumenata osiguranja dopuštenim financijskim propisima EU, dodatnim ugovornim odredbama osiguranja materijalne vrijednosti od gubitka sa Društvom iz stavka (2) uz prethodnu suglasnost Upravnog odbora Društva.“

Obrazloženje

Propis nije definirao obvezu čuvanja materijalne vrijednosti sredstava Fonda povjeren na upravljanju nedefiniranom Društvu iz čl.18 st.2. Prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona čiji se najmanji mogući okvir čuvanja financijske imovine može ostvariti ovom nadopunom.

Krešo Beljak